

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ซึ่งผู้วิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 55 คน ครูผู้รับผิดชอบกลุ่มงานการบริหารงานบุคคล จำนวน 55 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 55 คน รวม 165 คน จากสถานศึกษา 55 แห่ง (เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 24. 2553 : 5) จำนวนโรงเรียนเป็น 3 ขนาด ตามเกณฑ์ของกฎกระทรวง ว่าด้วยการกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหาการเลือกประธานกรรมการ และกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 (รุ่ง แก้วแดง. 2546 : 164 – 165) ได้แก่

- 1.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 10 โรงเรียน
- 1.2 สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 14 โรงเรียน
- 1.3 สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 31 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบกลุ่มงานการบริหารงานบุคคล และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ปีการศึกษา 2553 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 40) ได้จำนวน 105 คน จาก 35 โรงเรียน จำนวนเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 35 คน ครูผู้รับผิดชอบกลุ่มงานการบริหารงานบุคคล จำนวน 35

คนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 35 คน โดยสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามสถานภาพของบุคลากร และทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากจำนวนสถานศึกษา 55 แห่ง จำแนกโรงเรียนเป็น 3 ขนาด ตามเกณฑ์กำหนดขนาดของสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ซึ่งแบ่งออกเป็น

3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check list) โดยถามข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบ แบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับระดับปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดแยกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง ด้านการส่งเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ด้านวินัยและการรักษาวินัย ด้านการออกจากราชการ
- ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้เสนอความคิดเห็นอย่างอิสระ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักเกณฑ์ และวิธีการสร้างเครื่องมือ จากตำราและเอกสาร
2. ศึกษาภารกิจ กระบวนการบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษา จากเอกสารงานวิจัย

ที่เกี่ยวข้อง

3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่วิจัย

มาสร้างแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามฉบับร่างไปเสนอให้กรรมการที่ปรึกษา ตรวจสอบพิจารณา

แล้วนำไปแก้ไขตามที่ประธานกรรมการ และกรรมการแนะนำ

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจ แก้ไขแล้ว ตามข้อ 4 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ซึ่งมีค่าระหว่าง 0.80 - 1.00 โดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

5.1 นายสุรปรีชา ลาภบุญเรือง (กศ.ม.) ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนหนองสอพิทยาคม มีความเชี่ยวชาญด้านรูปแบบของแบบสอบถามและตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือ

5.2 นายวิทยา ศิลารัตน์ (ก.ม.) ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนแก่นางาจารย์พิทยาคม มีความเชี่ยวชาญด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา

5.3 นายคำก้อน วงศ์แสนสุข (ก.ม.) ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนสหศาสตร์ศึกษา เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา

5.4 นางเลิศอิสระ สุรสิทธิ (กศ.ม.) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ภาษา สถิติการวัดผลประเมินผล

5.5 นายศิริรัตน์ ช่วยรักษา (กศ.ม.) ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผู้เชี่ยวชาญด้านความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือ

6. แก้ไขข้อบกพร่องตามที่คุณผู้เชี่ยวชาญแนะนำ เพื่อความสมบูรณ์ และเหมาะสมยิ่งขึ้น แล้วนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขแล้ว เสนอกรรมการที่ปรึกษา ตรวจสอบอีกครั้ง

7. แก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ แล้วจัดพิมพ์เพื่อนำไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพแบบสอบถาม ผู้วิจัยหาคุณภาพโดยหาอำนาจจำแนก โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Item total Correlation) ของเพียร์สัน ได้ค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.37 – 0.80 สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24
2. ผู้วิจัยจัดทำหนังสือขออนุญาต ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคพลินธุ์ เขต 24
3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม พร้อมหนังสือขอความร่วมมือไปยังกลุ่มตัวอย่างโดยสอดใส่ไว้ในซองรับหนังสือของแต่ละสถานศึกษาที่เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

4. ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนมาภายในเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือ และได้เดินทางไปเก็บด้วยตนเอง ในกรณีที่แบบสอบถามที่ส่งไปสูญหาย ผู้วิจัยได้มอบแบบสอบถามให้เพิ่มเติม เพื่อให้ได้แบบสอบถามกลับคืนมาครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัย ได้เก็บรวบรวมข้อมูล ก็จะได้จัดกระทำข้อมูล ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ ไว้วิเคราะห์ข้อมูล และแยกหมวดหมู่ ตามตัวแปรที่ศึกษา

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ตรวจสอบและให้คะแนน เป็นรายชื่อ ตามเกณฑ์

(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103) ดังนี้

ระดับการปฏิบัติ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

3. แปลความหมายของค่าเฉลี่ย โดยกำหนดเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51-5.00	มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	มีปัญหาอยู่ในระดับมาก
2.51-3.50	มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
1.51-2.50	มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.50	มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบ

งานการบริหารงานบุคคล และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อสภาพปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ที่มีขนาดของ

สถานศึกษาต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน F-test ถ้าพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทำการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe'

5. นำข้อเสนอแนะที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม มาวิเคราะห์เนื้อหาและแจกแจงความถี่ แล้วคิดเป็นร้อยละ และอธิบายข้อมูลดังกล่าว นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

1.1 หากความเที่ยงตรงตามเนื้อหา สภาพปัญหาการบริหารงานบุคคล ซึ่ง คำนี้นี้ เรียกว่า คำนี้นี้ความสอดคล้องระหว่างประเด็นที่ต้องการวัด กับเนื้อหา (Index Of Congruence : IOC) (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 63-66)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน คำนี้นี้ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อกับคะแนนรวม โดยใช้วิธี (Item total Correlation) ซึ่งคำนวณได้จากสูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 81) ดังนี้

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2] [N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน ค่าอำนาจจำแนก

$\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน X

$\sum Y$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน Y

$\sum X^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน X แต่ละตัว ยกกำลังสอง

$\sum Y^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน Y แต่ละตัว ยกกำลังสอง

$\sum XY$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน X และ Y คูณกันแต่ละคู่
 N แทน จำนวนของคนทั้งหมด

1.3 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค ซึ่งเหมาะกับเครื่องมือที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (สุรวัต ทงบุญ. 2550 : 116) ใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งฉบับ
 S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
 S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐาน (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 104) ได้แก่

2.1 ร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแบ่งให้เป็นร้อยละ
 N แทน จำนวนคนทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
 N แทน จำนวนคนทั้งหมด

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (สมนึก ภัททิยธนี. 2549 : 250) ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนกำลังสองทั้งหมด
 N แทน จำนวนคนทั้งหมด

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

3.1 สถิติ F-test ใช้สูตร(บุญชม ศรีสะอาด. 2541 : 274 – 275) ดังนี้

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติจากการแจกแจงแบบ F เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

MS_b แทน ค่าประมาณของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 (Mean square between groups)

MS_w แทน ค่าประมาณของความแปรปรวนของตัวแปรภายในกลุ่ม
 (Mean square within groups)

เมื่อพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติแล้วจึงได้ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ย รายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe') ใช้สูตร (บุศรี วงศ์รัตนะ. 2544 : 248) ดังนี้

$$CV_d = \sqrt{(K-1)(F^*)(MS_{within})(2/n)}$$

เมื่อ CV_d แทน ค่าความแตกต่างของค่าวิกฤติ

K แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

F^* แทน ค่า F ที่เปิดจากตาราง

MS_{within} แทน ค่าประมาณของความแปรปรวนภายในกลุ่ม

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มที่นำมาเปรียบเทียบ

3.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบกลุ่มงานการบริหารงานบุคคล และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดใหญ่ได้แก่ t-test (Independent Samples) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 112)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{\sigma_1^2}{N_1} + \frac{\sigma_2^2}{N_2}}}$$

- เมื่อ $\bar{X}_1$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
 $\bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
 σ_1^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
 σ_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2
 N_1 , แทน จำนวนประชากรกลุ่มที่ 1
 N_2 แทน จำนวนประชากรกลุ่มที่ 2